

Ardèche-Drôme

Vertaling	Corrie van den Berg, Inger Limburg
Eindredactie	Karin Evers
Opmaak	Jan Bos, Asterisk*, Amsterdam
Omslagfoto	Yann Guichaova/Hoa-Qui/Gamma-Rapho
Oorspronkelijke titel	Ardèche - Drôme
Oorspronkelijke uitgever	Michelin, Parijs
Uitgevers	Anne Teffo (Michelin, Parijs) Lieven Defour (Lannoo, Tielt)
Eindredactie	Luc Decoudin
Redactie	Laurence Michel, Luc Decoudin, Hélène Le Tac, Jacques Vernier, Clarisse Deniau, Michel Doussot, Magali Triano
Grafisch ontwerp	Christelle Le Déan
Omslagontwerp	Keppie&Keppie, Varsenare
Cartografie	Stéphane Anton, Michèle Cana, Thierry Lemasson, Cristina Ferecatu, Mirela Spita
Met dank aan	Didier Broussard, Maria Gaspar, Madeleine Parpet, Sonia Lambert, Pascal Grougon, Aurélie Bleuzen, Danièle Jazeron Maryse Crumière en Cécile Broc (Agence de développement touristique de l'Ardèche), Anne-Catherine Chareyre en Muriel Buffière (Agence de développement touristique de la Drôme)

© Michelin, Nederlandse tekst Uitgeverij Lannoo, nv, Tielt, 2013

© Cartografie: Michelin

Het redactieteam heeft de grootste zorg besteed aan de samenstelling en de controle van deze gids. Maar omdat de gegevens voortdurend gewijzigd worden, moet de praktische informatie (prijzen, adressen, bezoeken, telefoonnummers, bezienswaardigheden, internet-adressen) worden beschouwd als een aanwijzing. Het is dan ook best mogelijk dat bepaalde info bij het verschijnen van deze gids niet helemaal correct of volledig is. Wij kunnen daar niet verantwoordelijk voor worden gesteld.

Deze gids bestaat voor en door u; u bewijst ons dan ook een grote dienst door eventuele tekortkomingen of vergissingen te melden. Aarzel niet om ons uw opmerkingen en suggesties over de inhoud van deze gids mee te delen. Bij een eerstvolgende bijgewerkte editie zullen wij daar rekening mee houden.

Contactadres

De Groene Reisgids
Uitgeverij Lannoo
Kasteelstraat 97
B-8700 Tielt
degroenereisgids@lannoo.be

De Groene Reisgids
Uitgeverij Terra Lannoo bv
Papiermolen 14-24
NL-3994 DK Houten
degroenereisgids@terralannoo.nl

www.lannoo.com

D/2013/45/336 - NUR 512
ISBN 978 94 014 0588 1

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De verschillende regio's in deze gids:
(zie kaart aan de binnenkant van het omslag)

1 Noordelijke Ardèche	blz. 69
2 Zuidelijke Ardèche	blz. 113
3 Provençaalse Drôme en Voor-Alpen van de Drôme	blz. 189
4 Valentinois	blz. 237
5 Vercors	blz. 261

Ardèche-Drôme

Inhoud

1/ DE REIS VOORBEREIDEN

NAAR DE ARDÈCHE EN DE DRÔME

Met de auto	10
Met de trein	10
Met het vliegtuig	11

VOOR HET VERTREK

Het weer	12
Nuttige adressen	12
Overnachten	13
Uit eten	14

WAT IS ER TE DOEN?

Boottochten	15
Fietsen en mountainbiken	15
Industrieel toerisme	16
Kuuroorden	16
Paardrijden	16
Speleologie	16
Thematische routes	17
Toeristische treinen	17
Tuinen	18
Villages de caractère	18
Ville et pays d'art et d'histoire	18
Vissen	18
Wandelen	18
Watersport	19
Wijn	19
Winkelen	20
Wintersport	20

MET HET GEZIN

Bezienswaardigheden en activiteiten	22
--	----

MEMO

Evenementen	23
Leestips	26

2/ DE ARDÈCHE EN DE DRÔME ONDER DE LOEP

IN HET RIJK VAN DE GASTRONOMIE

Aan tafel	30
Verscheidenheid in de wijngaarden	33

DE ARDÈCHE EN DE DRÔME VANDAAG

De Ardèche en de Drôme in de regio Rhône-Alpes	35
Een boomgaard voor heel Frankrijk	37

NATUUR EN LANDSCHAP

Gevarieerde en spectaculaire landschappen	41
Rivieren	44
Grotten en karstpijpen	48
Regionale natuurparken	51

GESCHIEDENIS

Een rijk verleden	52
Protestantisme	53
Een bewogen periode	55
Beroemdheden	57

KUNST EN CULTUUR

Mijlpalen in de kunstgeschiedenis	59
ABC van de architectuur	60
Traditionele huizen op het platteland	63
Inrichting	65

3/ STEDEN EN BEZIENSWAARDIGHEDEN

1 NOORDELIJKE ARDÈCHE

Annonay	72
Tournon-sur-Rhône	81
La Voulte-sur-Rhône	89
Lamastre	97
Lalouvesc	100
Saint-Agrève	103
Mont Mézenc	107

2 ZUIDELIJKE ARDÈCHE

Privas	116
Vals-les-Bains	124
Aubenas	136
Largentière	142
Les Vans	148
Ruoms	155
Gorges de l'Ardèche	158
Aven d'Ornac	169
Bourg-Saint-Andéol	173
Viviers	177
Villeneuve-de-Berg	184

3 PROVENÇAALSE DRÔME EN VOOR-ALPEN VAN DE DRÔME

Montélimar	192
Grignan	201
Valréas	211
Nyons	216
Buis-les-Baronnies	220
Montbrun-les-Bains	227
Crest	230

4 VALENTINOIS

Valence	238
Romans-sur-Isère	247
Hauterives	255

5 VERCORS

Die en Diois	264
Parc naturel régional du Vercors	274
Vassieux-en-Vercors	292
Saint-Nazaire-en-Royans	295

Register	300
Kaarten en plattegronden	307
Woordenlijst	308

Voor het vertrek

Het weer

Telefonische informatiedienst van Météo France – ☎ 3250 gevolgd door:

- 1 – weerbericht per gemeente, departement of overzees gebied;
- 2 – weerbericht voor het volgende weekend;
- 3 – weerbericht voor op zee;
- 4 – weerbericht voor de bergen;
- 5 – weerbericht voor de wegen.

Weerbericht voor het departement – ☎ 08 92 68 02 gevolgd door het nummer van het departement (€ 0,34/min.).

Online: www.meteo.fr.

In de lente: sneeuw op het Massif du Mézenc; zacht weer in de dalen van de Drôme en de Eyrieux (fruitbomen in bloei).

Juni-september: meestal overal droog en zonnig.

Herfst: zacht weer in de buurt van de Rhône, stevige regenbuien mogelijk in de Cévennes, eerste sneeuwvlokken op de hoogten.

Winter: koud en droog met mooie opklaringen op de as Saône-Rhône, veel sneeuw op de hellingen van het Massif du Mézenc. Op de vlaktes van Le Velay wordt de sneeuw soms opgewaaid door **la burle**. Mistral ten zuiden van Valence.

Nuttige adressen

ORGANISATIES

Comité régional du tourisme

Rhône-Alpes (Ardèche, Drôme) – 104 route de Paris - 69260 Charbonnières-les-Bains -

☎ 04 72 59 21 59 - www.rhonealpes-tourisme.com.

Comités départementaux du tourisme

Ardèche – 4 cours du Palais - 07000 Privas - ☎ 04 75 64 04 66 - www.ardeche-guide.com.

Drôme – 8 r. Baudin - 26005 Valence Cedex - ☎ 04 75 82 19 26 - www.ladrometourisme.com.

Isère – 14 r. de la République - BP 227 - 38019 Grenoble Cedex 1 - ☎ 04 76 54 34 36 - www.isere-tourisme.com, of Maison de l'Isère - 2 pl. André-Malraux - 75001 Paris - ☎ 01 42 96 08 43.

Toeristenbureaus

De adressen van de toeristenbureaus staan in de rubriek 'Inlichtingen' van elke stad of bezienswaardigheid. Online is veel toeristische informatie te vinden op www.franceguide.com.

TOERISME VOOR MENSEN MET EEN HANDICAP

Het symbool geeft de locaties aan die toegankelijk zijn voor **mindervaliden**.

Toegankelijkheid van bezienswaardigheden

Klik op de Nederlandstalige website www.franceguide.com de rubriek 'Thema's' aan, en vervolgens 'Gehandicapten'.

Association Tourisme et Handicaps

– 43 r. Max-Dormoy - 75018 Paris - ☎ 01 44 11 10 41 - www.tourisme-handicaps.org.

Toegankelijkheid van het openbaar vervoer

Train – Gratis gids *Mobilité réduite* is verkrijgbaar op de SNCF-stations.

VOOR HET VERTREK

SNCF Accès Plus – ☎ 0 890 640 650 (€ 0,11/min., 7.00-22.00 u). Gratis service voor mensen met een handicap, 48 uur voor het vertrek te reserveren in 350 Franse stations.

Online: www.accessibilite.sncf.fr.

Vliegtuig – Air France verleent service via **Assistance Saphir**: ☎ 0 820 01 24 24.

Online: www.airfrance.fr.

Overnachten

U vindt onze selectie overnachtingsmogelijkheden in de 'Adresboekjes', volgend op de belangrijkste bezienswaardigheden van het deel 'Steden en bezienswaardigheden'. De gelegenheden zijn gerangschikt in prijscategorieën (📍 zie tabel blz. 14). De vermelde tarieven, de minimum- en maximumprijs voor een tweepersoonskamer, zijn van toepassing in het hoogseizoen.

📍 **Goed om te weten** – De comités départementaux du tourisme (📍 zie blz. 12) en bepaalde toeristenbureaus beschikken over een online reserveringservice, maar bieden soms ook thematische mogelijkheden voor een kort verblijf aan, en andere aanbiedingen.

Daarnaast kunt u raadplegen: **De Grote Michelinids Frankrijk** en de **Michelin Campingids Frankrijk**.

Ville Pass'ion

Ville Pass'ion biedt in Frankrijk korte verblijven aan tegen een vriendelijke prijs, met soms twee hotelovernachtingen voor de prijs van één in een weekend. In deze streek doet Montélimar mee aan de actie (www.villepassion.fr).

RESERVERINGSKANTOREN

Fédération nationale des comités départementaux du tourisme – 74-76 r. de Bercy - 75012 Paris - ☎ 01 44 11 10 20 -

www.destination-france.net. Hotels, gastenkamers en vakantieverblijven met een label (Gîtes de France, Clévacances) en korte themaverblijven.

Fédération nationale Clévacances – 54 bd. de l'Embouchure – 31022 Toulouse Cedex 2 - ☎ 05 61 13 55 66 - www.clevacances.com. Vakantiewoningen en chambres d'hôte.

Samedi Midi Éditions – www.samedimidi.com. Chambres en maisons d'hôtes gerangschikt per departement en naar prijs. Charme & Traditions – www.charme-traditions.com. Vakantiewoningen, gîtes en chambres d'hôtes, per plaats gerangschikt.

Fédération nationale des services de réservation Loisirs-Accueil – 280 bd. Saint-Germain - 75007 Paris - ☎ 01 44 11 10 44 - www.loisirsaccueilfrance.com. Destination 70 – 1 r. Max-Devaux BP 20057 - 70001 Vesoul Cedex - ☎ 03 84 97 10 80 - www.destination70.com.

VAKANTIE OP HET PLATTELAND

Maison des Gîtes de France et du Tourisme vert – 56 r. Saint-Lazare - 75439 Paris Cedex 09 - ☎ 01 49 70 75 75 - www.gites-de-france.com.

Fédération des Stations Vertes de Vacances – BP 71698 - 21016 Dijon Cedex - ☎ 03 80 54 10 50 - www.stationverte.com. Oorden van bijzondere kwaliteit voor gezinsvakanties.

Ardèche: Saint-Agrève, Joyeuse, Saint-Martin-d'Ardèche, Burzet, Vogüe, Coucouron, Meyras, Satillieu, Les Ollières-sur-Eyrieux, Saint-Martin-de-Valamas, Vallon-Pont-d'Arc, le Lac d'Issariès, Vernoux-en-Vivarais.

Drôme: La Chapelle-en-Vercors, La Motte-Chalançon, Bourdeaux, Hauterives.

HET EINDE VAN DE BINNENSCHIPPERS

'En zo lag er, sinds die dag in 1829 waarop de Pionnier in nog geen 48 uur 1150 kwintalen koopwaar van Arles naar Lyon had gebracht, een schaduw over de vallei. Men dacht al met droefheid terug aan de tijd waarin meer dan 2000 boten het transport verzorgden, en het binnenschippersvolk en de bewoners hun boterham verdienden.' *Le Seigneur du fleuve*, Bernard Clavel.

Naast hangbruggen werden ook bruggen van **spanbeton** vervaardigd. De meest opmerkelijke is de spoorbrug van La Voulte (1955). De meest recente bruggen voor autoverkeer zijn die in Vienne (autoweg A7) uit 1973, die van Chavanay boven Le Péage-de-Roussillon (eind 1977) en die van Tricastin over het toevoerkanal van Donzère-Mondragon uit 1978.

Grotten en karstpijpen

De diepe sleuven van de spectaculaire valleien van de Haut-Vivarais contrasteren sterk met de uitgestrekte grijze steenplateaus van de Bas-Vivarais. De droogte van de bodem hier is terug te voeren op de eigenschap van kalk om als een spons al het regenwater door te laten. Ondergronds is hierdoor echter van alles gebeurd, waardoor een mysterieus netwerk is gevormd waarover nog vrij weinig bekend is.

INFILTRATIE VAN WATER

Door de magie die uitgaat van de indrukwekkende aanblik van onderaardse grotten, wordt weleens vergeten hoeveel werk van de natuur daaraan te pas is gekomen.

Koolzuurhoudend regenwater lost het calciumcarbonaat in de kalk op. Hierdoor ontstaan ondiepe cirkelvormige depressies die **cloups** of **sochts** worden genoemd. Als het regenwater dieper doorsijpelt door de ontelbare barsten in de kalkbodem, worden door de uithol-

ling en oplossing van de rotsen putten of natuurlijke kloven gevormd, zogeheten **avens** of **karstpijpen**.

De karstpijpen worden steeds groter en langer, vertakken zich en komen met elkaar in verbinding te staan, waardoor grotten ontstaan. Onderaardse rivieren slijten zalen en tunnels uit, die onder invloed van het doorsijpelende water voortdurend veranderen, totdat ze droog komen te staan. De twee belangrijkste grotten van dit type bevinden zich in Marzal en Orgnac.

ONDERAARDSE RIVIEREN

Het doorsijpelende water vormt ondergrondse galerijen en komt samen in snel- of minder snel stromende rivieren. Deze verbreden hun bedding en eindigen vaak in watervallen. Als ze minder snel stromen, vormen ze kleine meren boven natuurlijke dammen, zoals *gours* die geleidelijk worden opgebouwd door de afzetting van calciumcarbonaat. Soms zet de oplossing van de kalkkorst zich boven de ondergrondse lagen voort en raken blokken los van hun basis, waardoor zich een koepel vormt waarvan de bovenkant het aardoppervlak nadert. Dit is bijvoorbeeld het geval bij de gigantische, 50 m hoge bovenzal van Orgnac, die zich slechts enkele tientallen meters onder het kalksteenplateau bevindt.

STALACTIETEN, STALAGMIETEN EN EXCENTRIEKEN

Onder de grond zet de rivier de kalk af die werd opgenomen tijdens het

Grot van Saint-Marcel in de Ardèche

Ph. Crochet / Photononstop

doorsijpelen in de bodem. Hierdoor ontstaan afzettingen met bizarre vormen en uiteenlopende kleuren die de zwaartekracht soms lijken te tarten. In de grot van La Madeleine zijn de kleuren wit en rood dominant, terwijl in de aven van Orgnac oker en groen overheersen (respectievelijk door ijzer en koper).

In de aven van Orgnac zijn door het doorsijpelen van het water calcietafzettingen ontstaan in de vorm van hangers, piramiden en drapeorieën. De bekendste afzettingen vormen zijn stalactieten, stalagmieten en excentrieken.

Stalactieten vormen zich aan het gewelf van een grot. Elk druppeltje water dat door het plafond sijpelt, zet voor het op de grond valt een

beetje calciet af. Hierdoor ontstaat geleidelijk een vaste vorm waarlangs de volgende druppels omhoog druipen.

Stalagmieten zijn afzettingen van een vergelijkbare aard op de bodem van een grot. Druppels die steeds op dezelfde plek neerkomen, zetten calciet af dat geleidelijk een kaarsvorm aanneemt. Wanneer deze aangroeit en zich verenigt met een stalactiet ontstaat een zuilvorm die bodem en plafond met elkaar verbindt.

Deze afzettingen vormen zich extreem langzaam: in ons klimaat ligt dat in de orde van 1 cm per eeuw.

Excentrieken zijn zeer fijne uitsteeksels, die zelden langer worden dan 20 cm. Deze spaak- of waaier-

GOED OM TE WETEN

🕒 In deze gids worden de volgende grotten beschreven: **aven van Orgnac**★★★, **aven van La Forestière**★, **grot van Saint-Marcel**★, **aven van Marzal**★, **grot van La Madeleine**★, Chauvetgrot, grot van de hugenoten, grotten van Montbrun, grot van Les Tunnels.

🕒 We raden u met klem af grotten te verkennen zonder een gediplomeerde gids. Neem voor informatie contact op met de Fédération française de spéléologie, blz 17.

Kunst en cultuur

De departementen Ardèche en Drôme, een met de Rhônevallei verbonden doorgangsgebied tussen de Lyonnais en de Middellandse Zee, hebben een rijkgeschakeerde cultuur ontwikkeld onder invloed van de geografische en klimatologische omstandigheden, een cultuur die nog altijd volop evolueert. Het is dan ook een waar genoegen om de verschillende culturele centra in deze gebieden, die hun eigen identiteit vol trots hebben weten te bewaren, te verkennen.

Mijlpalen in de kunstgeschiedenis

In deze regio, gelegen op het kruispunt van Noord-Europa en het Middellandse Zeegebied, hebben zeer diverse invloeden bijgedragen aan de rijkdom van het artistieke erfgoed, of het nu gaat om resten van de antieke beschaving of om hedendaagse kunst.

MIDDELEEUWEN

Invallen en grensconflicten, de godsdienstoorlogen en de strijd tussen grote heren maakten het gebied er niet veiliger op en daarom breidden de steden, die al sinds de Oudheid wallen bezaten, hun versterkingen uit. In de **middel-eeuwen** lagen in de Ardèche en de Drôme talrijke kastelen op strategische punten, die op zichzelf al indrukwekkend zijn: bij het bijeenkomen van twee valleien zoals in Montbrun-les-Bains of op een rotspunt die een vallei domineert zoals in Grignan. Een aantal van deze fortificaties zijn tijdens de godsdienstoorlogen verwoest. Sommige zijn volledig gerestaureerd met behoud van historische elementen.

ROMAANSE KUNST

In de Rhônevallei was er geen grote school zoals in de Bourgogne of de Auvergne. De diversiteit van de streken, het reliëf en het landschap worden weerspiegeld in de romaanse kerkjes waarin zeer uiteenlopende artistieke invloeden zijn overgenomen, gecombineerd en geperfectioneerd.

Vivaraï-Tricastin

De romaanse kerken in de Vivaraï worden gekenmerkt door evenwichtige volumes en sobere vormen. Een typisch voorbeeld is de abdijkerk van Cruas. In de Bas-Rhône zijn in sommige kerken klassieke elementen te zien, zoals een portaal met driehoekig fronton, kapitelen met acanthusbladeren, een fries onder een schijntriforium. Het grondplan is soms ook typisch: zo liggen de apsissen van de kerk van La Garde-Adhémar tegenover elkaar.

GOTIEK (13DE-15DE EEUW)

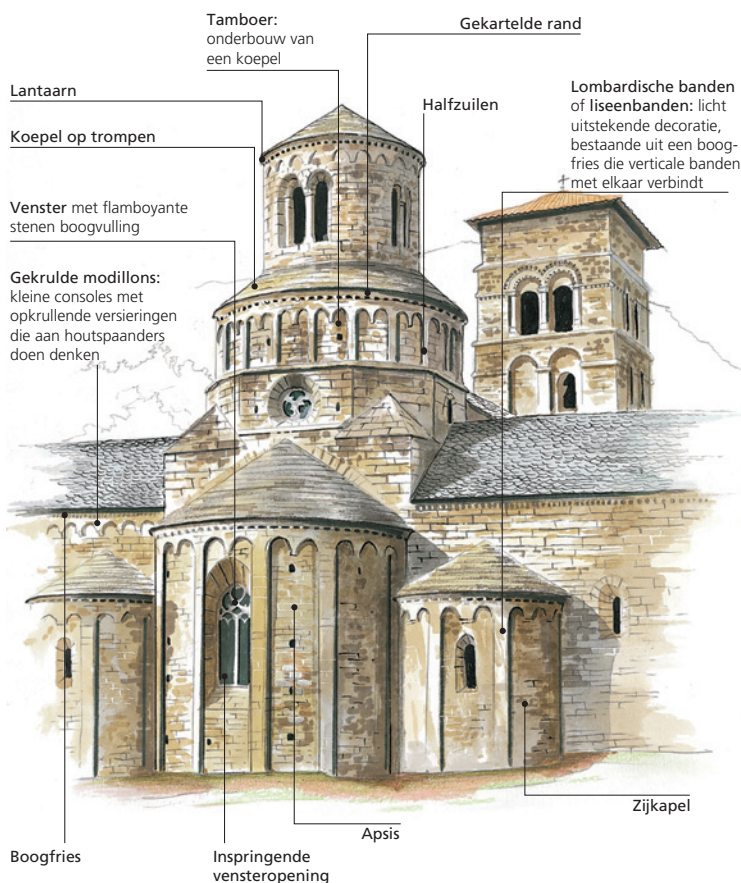
In de Ardèche en de Drôme was de gotische periode lang niet zo rijk als de romaanse periode. Een systematische toepassing van kruisgewelven en spitsbogen is het

ABC van de architectuur

De tekeningen geven een beeld van de architectuurgeschiedenis en een overzicht van de typische kenmerken van de gebouwen in de streek. Na bestudering van de definities en terminologie wordt een bezoek aan de religieuze, militaire of burgerlijke monumenten nog interessanter.

CRUAS – Oude abdij (11de tot 13de eeuw)

Deze abdij in de Vivarais heeft de tand des tijds goed weerstaan. Opgravingen hebben typische architecturale elementen uit de Karolingische en romaanse periodes blootgelegd.

Noordelijke Ardèche **1**

Michelinkaart 331 – Ardèche (07)

- ▶ ANNONAY EN RONDRITTEN** **72**

31 km ten zuidoosten van Annonay:
- ▶ TOURNON-SUR-RHÔNE★ EN RONDRITTEN** **81**

34 km ten zuiden van Tournon-sur-Rhône:
- ▶ LA VOULTE-SUR-RHÔNE EN RONDRITTEN** **89**

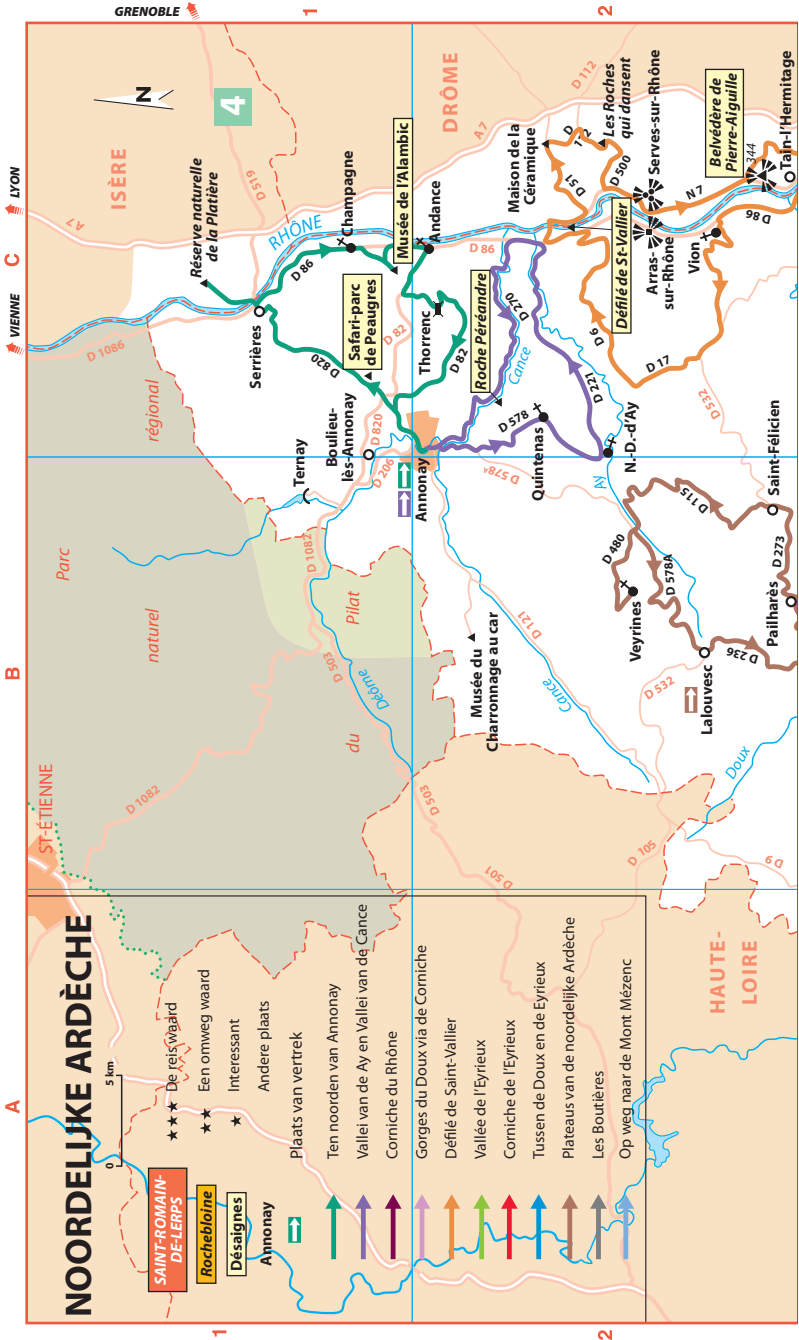
38 km ten noordwesten van La Voulte-sur-Rhône:
- ▶ LAMASTRE EN RONDRIT** **97**

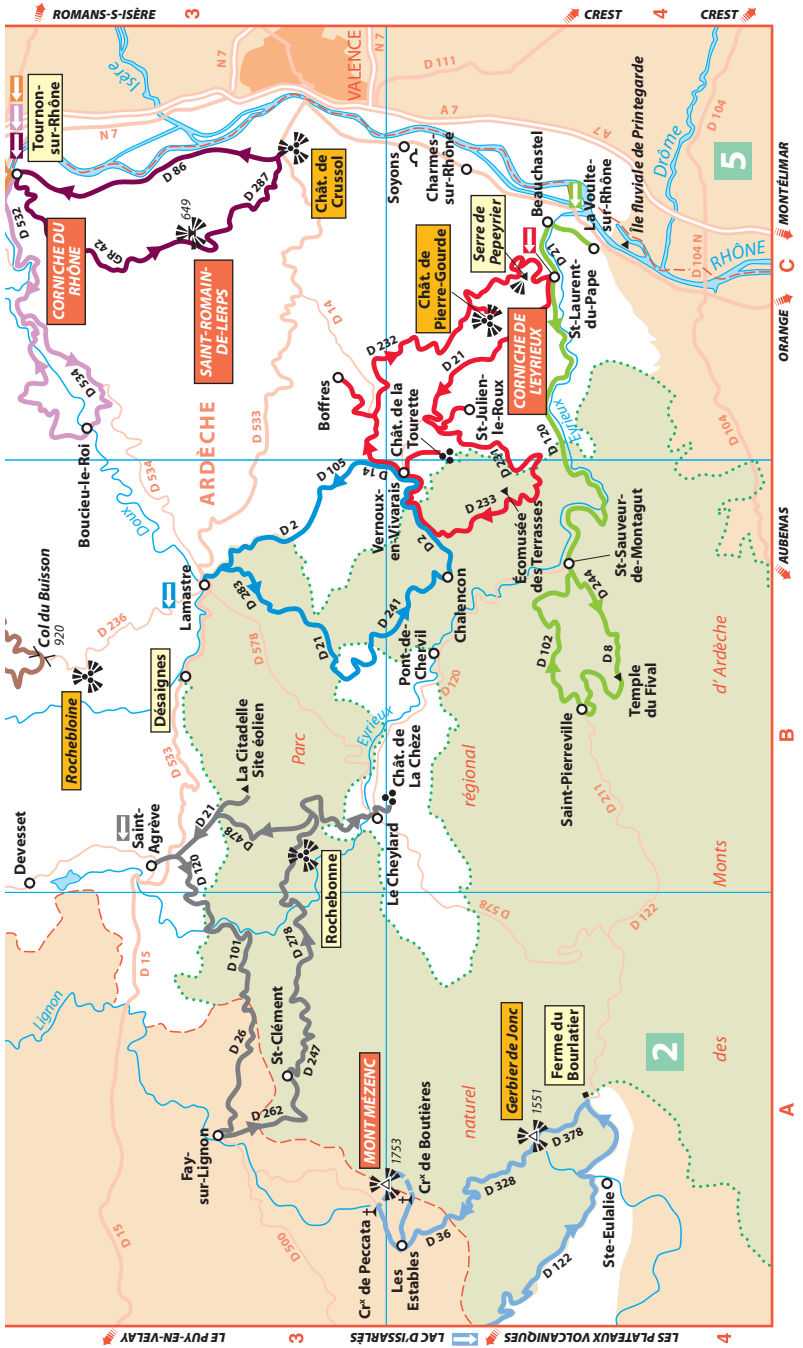
26 km ten noorden van Lamastre:
- ▶ LALOUVESC EN RONDRIT** **100**

28 km ten zuidwesten van Lalouvesc:
- ▶ SAINT-AGRÈVE EN RONDRIT** **103**

67 km ten zuidwesten van Saint-Agrève:
- ▶ MONT MÉZENC★★★ EN RONDRITTEN** **107**

NOORDELIJKE ARDÈCHE

Annonay

17.156 inwoners – Ardèche (07)

ADRESBOEKJE: BLZ. 79

i INLICHTINGEN

Office de Tourisme du Pays annonéen – Pl. des Cordeliers - 07100 Annonay
☎ 04 75 33 24 51 - www.ot-annonay.fr - juli-aug.: 9.00-12.30, 13.30-18.30 u;
mei-juni en sept.: 9.00-12.30, 13.30-18.00 u; maart-april en okt.: 9.00-12.30,
13.30-17.30 u; nov.-febr.: 9.00-12.30, 13.30-17.00 u - gesl. zo en feestdagen.

▶ LIGGING

Regiokaart B-C1-2 (blz. 70-71) – Michelinkaart 331 K2.

Annonay ligt in een diepe gleuf van het Plateau Vivarais, 15 km ten zuidwesten van Serrières, ten zuiden van het Parc naturel régional du Pilat, bij de samenvloeiing van de Deûme en de Cance.

😊 AANRADERS

Een vlucht met een luchtballon ('s morgens vroeg of aan het eind van de dag) boven Annonay; de dieren in het safaripark in Peaugres.

🕒 PLANNING

Reken een dag om de oude stad en de omgeving te verkennen.

👤 MET KINDEREN

Een bezoek aan het safaripark in Peaugres, waar veel dieren vrij rondlopen; het natuurreservaat op het île de la Platière.

Het is altijd weer een feest om tijdens het Fête des Montgolfières, in het eerste weekend van juni, tientallen kleurige luchtballonnen majestueus boven Annonay te zien opstijgen. Het is een prachtig eerbetoon aan een stad die veel illustere inwoners kent en kende, onder wie de broers Montgolfier. En het is ook een eerbetoon aan een actieve stad, die bekendstaat om de dynamiek van het bedrijfsleven, dat lange tijd profiteerde van de aanwezigheid van de rivieren: vanaf de middeleeuwen werden er wol en leer bewerkt en later werden er bekende papierfabrieken gevestigd.

Wandelen **Plattegrond (blz. 73)**

DE OUDE STAD

▶ Route in groen aangegeven op de kaart hiernaast. Reken op 2 uur. Vertrek vanaf de Place de la Libération.

De oude stad ligt tegen de hellingen die de twee rivieren omsluiten. Op de **Place de la Libération** staat een beeld van de broers Montgolfier, dat in 1883 werd opgericht ter gelegenheid van de herdenking van hun eerste succesvolle ballonexperiment honderd jaar eerder. Links van het postkantoor is een kleine belvédère die **uitzicht** biedt op het dal van de Cance en het Parc Mignot rechts eronder.

Neem de trappen van de Rue des Fossés-du-Champ en sla rechts af.

Rue Franki-Kramer

Aan deze oude hoofdstraat van Annonay staan pittoreske huizen uit de 16de, 17de en 18de eeuw, met binnenplaatsen en trappen met smeedijzeren leuningen. Op de Place des Forges staat de Église Notre-Dame, die werd gebouwd in 1912. Loop verder door de straat en stop even bij **nr. 15**. De oude aalmoezenierskerk uit de 17de eeuw is nu als protestantse kerk in gebruik (mooi portaal uit de 18de eeuw).

Neem rechts de rue de Trachin die uitkomt bij de kapel.

Op nr. 2 bevindt zich het geboortehuis van **Marc Seguin** (1786-1875), de uitvinder van een nieuw procedé voor de torsie van ijzeren kabels voor hangbruggen en van de pijpketel (een doorbraak in de geschiedenis van de trein).

Chapelle de Trachin

Dit is het enige overblijfsel van een priorij die in 1320 werd gesticht door **Guy Trachin**, een burger uit Annonay. Het gotische gebouw, dat gespaard bleef voor de verwoestingen tijdens de godsdienstoorlogen, diende in de loop van de tijd als broederschapskapel en parochiekerk. De hoge torenspits dateert uit de 16de eeuw. Boven de noordelijke poort bevindt zich een beeld met het portret van de stichter en daarboven een Maria met kind uit de 17de eeuw.

Loop via de passage Notre-Dame naar de place de la Liberté.

Place de la Liberté

Op woensdag en zaterdag, wanneer hier markt wordt gehouden, heerst er een gezellige drukte op dit plein, dat het hart van de stad vormt. Aan de

1

OVERNACHTEN

- Désirade (Hôtel La)..... 5
 Palisse (Chambre d'hôte La)..... 7

UIT ETEN

- Escabelle (L)..... 4
 Marc et Christine..... 6
 Parc (Restaurant du)..... 10
 Schaeffer..... 12

STRAATNAMENREGISTER

- Barville (R.)..... 2
 Château (Montée du)..... 5
 Consuls (R. des)..... 8
 Deûme (R. de)..... 12
 Réforme (R. de la)..... 33

noordwestzijde van het plein staat het standbeeld van uitvinder Marc Seguin. *Sla de montée du Château onder de place de la Liberté in.*

Vestingpoorten

De montée du Château loopt steil omhoog naar een oude poort met machicolis, een overblijfsel uit de tijd van de familie Rohan-Soubise. Een tweede poort staat rechts in de rue de Bourgville.

De rue Montgolfier leidt naar de gelijknamige brug.

Pont Montgolfier

Deze brug over de Deûme biedt stroomopwaarts een mooi **uitzicht** op een 14de-eeuwse boogbrug, de **Pont Valgelas**, en op het 16de-eeuwse Couvent Sainte-Marie. Stroomafwaarts stroomt de Deûme door een smalle en rotsachtige doorgang, het **défilé des Fouines**, waarlangs aan weerszijden verlaten zeemleerfabrieken liggen.

Place des Cordeliers

Dit plein dankt zijn naam aan het klooster dat werd gesticht op de plaats waar nu het theater staat. Rechts van het Office de Tourisme herinnert een gedenkplaat aan het eerste openbare luchtballonexperiment van de broers Montgolfier. Loop terug naar de Pont Valgelas en de schilderachtige **voûtes Soubise**.

Loop via de rue de Deûme naar de avenue de l'Europe.

Het kruispunt van de rue de la Valette en de avenue de l'Europe biedt links **uitzicht** op de **tour des Martyrs** (12de-13de eeuw), een laatste overblijfsel van de oude stadswal.

Loop terug en beklim de trappen naar de rue Grangeat. Neem links de rue Chalayer en sla dan rechts af.

Place Grenette

Op dit plein uit 1585 zijn nog de zuilen en arcaden te zien van de oude graanhof. Let bij nr. 1 en nr. 3 op de 16de-eeuwse deuren.

Loop via de passage du Marché naar de place Mayol. Neem rechts de rue Sainte-Marie, dan links de rue de la Réforme en opnieuw links de rue des Consuls.

Links staat een oud huis met **kruisvensters**.

Neem rechts de rue Franki-Kramer, die de rue Jean-Baptiste-Béchetoille kruist.

EEN AËROSTATISCH EXPERIMENT

De **gebroeders Montgolfier** hadden ontdekt dat warme lucht stijgt. Na verscheidene eerdere pogingen voerden ze in het openbaar een experiment uit om deze energie op te vangen en te benutten, op 4 juni 1783 in Annonay, in aanwezigheid van de États particuliers van de Vivarais. Er werd een luchtballon van 769 m³ opgelaten, gemaakt van paklinnen en papier dat aan elkaar was genaaid door 1800 naaisters. De ballon bevond zich na negenhalve minuut op de maximale hoogte (tussen de 1000 en 2000 m volgens de getuigenissen), bleef een halfuur in de lucht en landde meer dan 2 km van de plaats van lancering. Dit was het begin van de ballonvaart, de voorloper van de luchtvaart.

Deze gebeurtenis wordt herdacht door een obelisk op de rotonde van de avenue Marc-Seguin, een gedenkplaat op de place des Cordeliers waar de lancering plaatsvond en daarnaast door een historische reconstructie van de eerste ballonvaart.

Binnenkant van een luchtballon
J.-P. Girard / Studio 2001

Musée vivarois César-Filhol

15 r. Jean-Baptiste-Béchetoille - ☎ 04 75 67 67 93 - www.cocoba.fr - juli-aug.: 14.30-18.00 u; sept.-juni: wo, za en zo 14.30-18.00 u - gesl. feestdagen, 21 dec.-2 jan. - € 3,50 (tot 18 jaar gratis).

In het voormalig baljuwhuis (uit 1700) is een interessante expositie over het oude Annonay en zijn bekende inwoners. Er is een reconstructie van een keuken uit de Vivarais. Een zaal is gewijd aan de wegbereiders van nieuwe vervoerstechnieken: de broers Montgolfier die in Annonay hun eerste ballon met warme lucht opletten, Marc Seguin, de uitvinder van de pijpketel (maquette van zijn locomotief uit 1828) en hangbruggen, en de broers Laurent en Louis Seguin, uitvinders van de Gnôme rotatiemotor voor vliegtuigen in 1908.

Overige bezienswaardigheden

Musée des Papeteries Canson et Montgolfier **Buiten plattegrond**

▶ 2,5 km. Verlaat Annonay via de boulevard de la République richting Valence. Sla vlak voor het industrieterrein Davézieux links af bij het bord 'Musée des Papeteries Canson et Montgolfier'. Laat de auto op de parkeerplaats bij de kerk achter. ☎ 04 75 69 89 20 - juli-aug.: 14.15-18.00 u; sept.-juni: wo en zo 14.30-18.00 u - gesl. 1 week (kerstvak.), Paaszondag, 25 dec. - € 5 (6-16 jaar € 3,80).

Alles wat u over papier wilt weten. In dit museum, dat gevestigd is in het geboortehuis van de broers Montgolfier, wordt een zeer volledig beeld geschetst van de ontwikkeling van de papierfabrieken aan de oevers van de Deûme, met name die van Vidalon, die dankzij de kwaliteit van de producten in 1784 tot hofleverancier werden bevorderd. Bezoekers zien onder meer een traditionele werkplaats met een trog, een set vormen, een droogplaats met een houten pers en een grote ronde papiermachine uit het begin van de eeuw. Ook de recentste druktechnieken worden uitvoerig toegelicht. Ten slotte zijn er ook nog demonstraties van het maken van handgeschept papier.

In de omgeving Regiokaart (blz. 70-71)

Musée du Charronnage au car (espace Joseph-Besset) in Vanosc B2

► 12 km ten zuidwesten van Annonay via de D121 naar Villevoacance en dan de D570 rechts. Chemin de la Fontaine - ☎ 04 75 34 62 93 - www.lavanaude.org - ♿ - rondleiding (2 uur) mei-sept.: wo-zo 15.00-18.00 u; okt.-april: op afspraak - € 4 (tot 15 jaar gratis).

Dit museum is gewijd aan de geschiedenis van de carrosserie van autobussen en aan Joseph Besset, die een carrosseriewerkplaats in Annonay startte en zo van deze plaats de hoofdstad van de Franse busgeschiedenis heeft gemaakt.

Boulieu-lès-Annonay B-C1

► 5 km via de avenue de l'Europe in noordelijke richting.

Oud vestingdorp waarin aan weerszijden van de hoofdweg nog het tracé van de vierkante omwalling is te zien.

Barrage du Ternay B1

► 10 km in noordelijke richting via de D206, dan de D820 en de D306.

☎ 04 75 34 62 93 - www.lavanaude.org - ♿ - rondleiding (2 uur) mei-sept.: wo-zo 15.00-18.00 u; okt.-april: op aanvraag - € 4 (tot 15 jaar gratis).

Achter deze stuwdam, die in 1867 werd aangelegd ten behoeve van de watervoorziening van Annonay, ligt een mooi meer omgeven door ceders.

Rondritten Regiokaart (blz. 70-71)

TEN NOORDEN VAN ANNONAY D1

► 39 km. Route aangegeven op de regiokaart. Ongeveer een halve dag. Verlaat Annonay in noordoostelijke richting via de boulevard de la République. Volg eerst de D121, dan de D519 en tot slot de D820 richting Serrières; neem daar na ruim 6 km bij een rotonde de eerste afslag. Sla na ongeveer 300 m links af.

★ Safari-parc de Peaugres C1

Trek voor een bezoek minimaal 3 uur uit. ☎ 04 75 33 00 32 - www.safari-peaugres.com - ♿ - 2 april-4 sept.: 9.30-17.00 u; 5-30 sept.: 10.00-16.00, za en zo 9.30-17.00 u; 19 febr.-1 april en 1 okt.-13 nov.: 10.00-16.00 u - € 18,50 (tot 3 jaar gratis).

👤 Dit dierenpark aan de voet van het Massif du Pilat, dat zich uitstrekt aan weerszijden van de D820, herbergt ongeveer 900 dieren die 120 verschillende soorten vertegenwoordigen: zoogdieren, vogels en reptielen. Het park neemt ook deel aan het programma ter bescherming van bedreigde diersoorten (de addax, een antilopesoort, de witte neushoorn, de zwartvoetpinguïn, het przewalskipaard). Bij de ingang wordt informatie verstrekt over wat er allemaal is te doen.

Bezoek met de auto – Neem de veiligheidsvoorschriften in acht. De verharde weg volgt een slingerend parcours door vier afzonderlijke omheinde terreinen die door sluzen van elkaar zijn gescheiden en waar mantelbavianen (heilige apen in het oude Egypte), zebra's, beren, Amerikaanse bizons, dromedarissen, buffels, jaks, nijlpaarden, neushoorns, giraffen en olifanten vrij rondlopen.

Bezoek te voet – In het park leven ook watervogels, giraffen, struisvogels en Afrikaanse antilopes. In de kelders van het landhuis is een vivarium ingericht voor hagedissen, kaaimannen, boa's, pythons en vliegende honden. In de

apenkooien zitten mandrils, oestiti's, orang-oetans en maki's. Dankzij een glazen tunnel kunnen de leeuwen, tijgers en luipaarden van heel dichtbij worden bewonderd. De zeeleeuwen en een twintigtal pinguïns hebben hun eigen waterbassin. In het nieuwe olifantengebouw kunnen de bezoekers zien hoe de verzorgers deze wonderlijke zoogdieren louter met behulp van hun stem en een stokje dirigeren.

Langs het parcours staan hutjes met het opschrift 'Pas bêtes'. Met behulp van informatieborden en interactieve zuilen worden hier diverse biologische thema's (geluiden, huiden, geuren en zelfs uitwerpselen!) behandeld. Het park-onderdeel Gitaki met een oppervlakte van 5000 m² is gewijd aan de Europese biodiversiteit (met speciale aandacht voor dieren als de eekhoorn, vos en bever) en daagt u en uw kinderen uit u te meten met de dieren in enkele acrobatische en hangende oefeningen. Deze activiteiten zijn leerzaam én ludiek voor jong en oud.

Rijd 6 km verder in noordelijke richting via de D820.

Serrières C1

Office de Tourisme – Quai Jules-Roche - 07340 Serrières - ☎ 04 75 34 06 01 - 9.30-12.30, 15.00-18.00 u, juli-aug.: dag.; juni: dag. behalve do; mei: za en zo.

Net als Condrieu is Serrières een oude schippersstad die voor eeuwig verbonden blijft met de binnenscheepvaart op de Rhône. Uit deze heroïsche tijd dateren de watersteekspelen, die jaarlijks op de oevers van de rivier worden gehouden.

Musée des Mariniers du Rhône – ☎ 04 75 34 00 46 - ♿ - half juni-half sept.: 10.00-12.00, 14.30-18.00, zo 10.00-12.00 u (laatste entree 30 min. voor sluitings-tijd) - rondleiding (1 uur) - gesl. di en feestdagen - € 3 (tot 12 jaar gratis).

Onder het houten geraamte van de Chapelle Saint-Sornin (12de-14de eeuw) zijn enkele attributen tentoongesteld die herinneren aan de beroemde binnenvaartschippers van weleer, zoals wandelstokken, modellen van sleepboten en een aantal **zeemanskruisen**★. Deze werden bevestigd aan de voorsteven van het schip en moesten de bemanning beschermen. Ze waren versierd met symbolen uit het lijdensverhaal van Christus in naïef beeldhouw- en schilderwerk: spijkers, de beurs van Judas, dobbelstenen van de legioensoldaten, de zweep waarmee Christus werd gegeseld, bloeddruppels van Christus, de arm der gerechtigheid enzovoort. Boven op het kruis prijkte een haan, als symbool van de niet-aflatende waakzaamheid van de kapitein.

DE HELDHAFTIGE BINNENVAARTSCHIPPERS VAN DE RHÔNE

Toen de Rhône nog niet in bedwang werd gehouden door sluizen en stuwdammen, vreesden de oeverbewoners de schrikwekkende woedeuitbarstingen van deze 'ontembare stier' die zich halsoverkop naar de zee haastte; een heel verschil met de rustige waterstroom die tegenwoordig nog weinig 'woedends' over zich heeft. De schippers of mariniers uit die vervlogen tijden worden in het *Poème du Rhône* van Mistral afgeschilderd als mythische helden. Nadat de binnenvaart rond 1830 haar hoogtepunt had bereikt, maakte de stoomboot tegen het einde van de 19de eeuw een van de moeilijkste en meest gerespecteerde beroepen rond de Rhône overbodig. Op een treffende manier beschrijft Bernard Clavel in zijn boek *Le Seigneur du fleuve* het verbeterde, maar hopeloze verzet van de schippers tegen de nieuwe koning van de rivier.

Steek de Rhône via de D86 en de Pont de Sablons over en neem de eerste weg links, de D4, naar de Péage du Roussillon. Na circa 5 km is er links een weg naar het Île de la Platière.

Natuurreservaat La Platière C1

Het eiland is niet toegankelijk bij wassend water en bij hevige wind kan het gevaarlijk zijn om erheen te gaan.

 Door de vele elzen, essen en populieren die zijn overwoekerd door lianen, braamstruiken en wilde wingerd en die staan te kreunen in de wind, lijkt de vegetatie van dit beschermde eiland van 484 ha tussen de Rhône en het kanaal op een mangrovebos. Er lopen twee paden (ongeveer 45 min.), door het bos en langs een reigerkolonie. Voor zonsondergang wemelt het er van de muggen. Het reigerpad leidt naar een uitkijkpost. 's Ochtends vroeg zijn hier watervogels te zien (neem een verrekijker mee). De bevers zijn moeilijker waar te nemen omdat ze vooral 's nachts actief zijn.

Rijd terug in westelijke richting, steek de Pont de Sablons weer over en neem de D86 naar het zuiden.

Champagne C1

Hoewel Champagne op de rechteroever van de Rhône ligt, hoorde het tot de Revolutie bij de Dauphiné. Het was een leengoed van de machtige graven van Albon, wier kasteel op de andere oever stond.

Kerk – De kerk, die grotendeels uit de 12de eeuw dateert, is de enige kerk in het Rhônedal met een gewelfd schip bestaande uit een reeks koepels op trompen met daarboven drie koepels die steunen op kruisvormige zuilen. Op de kruising is een vierde koepel geplaatst. Mooie koorstoelen uit de 15de eeuw. Volg de D86 en neem na 2,5 km rechts de D291 naar Saint-Désirat.

★ Musée de l'Alambic in Saint-Désirat C1

☎ 04 75 34 23 11 - www.jeangauthier.com - juli-aug.: de gehele dag tot 19.00 u; sept.-juni: 8.00-12.00, 14.00-18.30 u (za en zo open vanaf 10.00 u) - gesl. 25 dec.-1 jan. - gratis.

Dit museum in de gebouwen van stokerij Gauthier geeft een beeld van het beroep van rondtrekkend stoker. Deze had zijn bestaan te danken aan het feit dat veel boeren het recht hadden 10 liter pure alcohol voor eigen gebruik te stoken. Toen dit recht in 1960 werd opgeheven, moesten de rondtrekkende stokers plaatsmaken voor ambachtelijke of industriële stokerijen.

In het museum zijn talrijke alambieken (distilleerkolven) uit de streek te zien. Films, objecten, wassen beelden en informatieborden geven inzicht in de evolutie van de gebruikte materialen en in de stadia van de productie van brandewijn en geven daarnaast een beeld van het leven in deze streek aan het begin van de 20ste eeuw. Een proeverij vormt de aangename afsluiting van het bezoek. Er zijn diverse producten te koop in deze stokerij, die gespecialiseerd is in poire williams.

Rijd terug naar de D86 en sla deze rechts in.

Bij aankomst in Andance, aan de voet van steile granietrotsen, ziet u in de verte, op de linkeroever, het silhouet van de fiere toren van Albon.

Andance C2

In de **kerk** bevindt zich een bijzonder **zeemanskruis**★ van de binnenschipers van de Rhône (rechts, in de zijkapel). Fraaie romaanse pilasters.

Neem de D82 richting Annonay. Sla in Saint-Étienne-de-Valoux links af naar Thorrenc.

Château de Thorrenc C2

Niet te bezichtigen. Dit 11de-eeuwse kasteel, dat onlangs is gerestaureerd, staat achter in het ravijn van de Thorrençon.

Neem na Ozas de D370 naar rechts om terug te rijden naar Annonay.

VALLÉE DE L'AY EN VALLÉE DE LA CANCE Regiokaart (blz. 70-71)

 48 km. Route aangegeven op de regiokaart. Ongeveer 2 uur.

Verlaat Annonay in zuidelijke richting via de rue de Tournon richting Lamastre.

Quintenas C2

Dit dorp is te herkennen aan de fraaie 14de-eeuwse klokkentoren van de romaanse **kerk**. Uit een geschrift uit 776 blijkt dat deze kerk was gelieerd aan de abdij van Saint-Claude in de Jura. Hij werd in de 14de eeuw versterkt en in de 19de eeuw gerestaureerd. De gevel heeft een erker en aan de zuidkant zijn bogen te zien die de machicolis vormden.

Sla in Quintenas rechts af richting Saint-Romain-d'Ay.

Het kronkelweggetje biedt mooie vergezichten op het landschap van de Haut-Vivarais.

Rijd rechts langs de kerk van Saint-Romain naar de D6 en sla links af. Na 100 m gaat er rechts een weggetje omlaag naar de Notre-Dame-d'Ay.

Notre-Dame-d'Ay C2

Dit bescheiden kerkje, dat op een hoog punt in de Haut-Vivarais ligt, is een drukbezocht pelgrimsoord. De terrassen van het oude kasteel bieden een mooi uitzicht op het ravijn.

Keer terug, neem rechts de D6 en volg daarna de D221 naar Sarras.

Boven de snelstromende Ay liggen grillige rotshellingen. In een bocht wordt een muur van de Tour d'Oriol zichtbaar, die op een hoge rots verrijst.

Sla in Sarras links af en volg de D860; sla na 2 km, nog voor de brug over de Cance, links de D270 in.

De weg loopt hoog boven het dal van de Cance, waarvan de steile hellingen zijn begroeid met eiken. Bij het gehucht Moulin-sur-Cance, onder de twijnfabrieken, is een oude brug, die volgens de (toentertijd) moderne techniek van Marc Seguin is gebouwd en die de verbinding vormde tussen de dorpen Vernosc en Quintenas. De brug wordt op het ogenblik in zijn oorspronkelijke staat hersteld.

Het water slaat schuimend tegen de **Roche Péréandre**★ die zich meer dan 40 m boven de rivier verheft.

Rijd verder over de D270 en neem dan de D371 naar Annonay.

ANNONAY: ADRESBOEKJE

OVERNACHTEN

In de omgeving

DOORSNEEPRIJZEN

Hôtel La Désirade – Route de la Syrah - 07340 Saint-Désirat - ☎ 04 75 34 21 88 - www.desirade-fr.com - *gesl. dec. en jan.* - - -

6 kamers € 73 - rest. € 19/26. Leuk huis (1860) vlak bij het Musée de l'Alambic met schaduwrijke tuin en terras. Charmante en verzorgde logeerkamers met bloemennamen. Aardige ontvangst. Op het menu staan vooral streekgerechten.

WAT MEER LUXE

Chambre d'hôte (Anne Morel) La Palisse – *Route de Cheval - 07340 Peaugres - ☎ 04 75 67 08 37 en 06 03 34 97 19 - www.lapalisse-peaugres.com - open mei-okt.; nov.-april na reservering. - ♿ - 📺 - 🍷 - 🍴 - 3 kamers € 67* ☁. Het lijkt bijna alsof je tijdens je reis nog eens op reis gaat, zo exotisch is de sfeer die hier heerst. Wie bij het wakker worden de geluiden hoort van de dieren in het safaripark van Peaugres, zou zich makkelijk aan het andere eind van de wereld kunnen wanen. Maar de huisgemaakte lekkernijen bij het ontbijt maken meteen duidelijk dat dit wel degelijk in de Ardèche is! Verwarmd zwembad (alleen 's zomers).

UIT ETEN**Annonay****DOORSNEEPRIJZEN**

L'Escabelle – *1 av. de l'Europe - ☎ 04 75 67 64 09 - gesl. ma, wo-avond en zo-avond - € 15/25.* Traditionele keuken en een sfeer-
vol restaurant met gewelf en oude stenen muren.

Marc et Christine – *29 av. Marc-Seguïn - ☎ 04 75 33 46 97 - marc-et-christine@wanadoo.fr - gesl. 19-26 april, 16-30 aug., 22 febr.-1 maart, zo-avond en ma - ♿ - 🍷 - € 20/49.* Gezellige, gemoedelijke bistro even buiten het centrum. Heerlijke streekgerechten bereid met plaatselijke producten.

In de omgeving**DOORSNEEPRIJZEN**

Restaurant du Parc – *40 quai Jules-Roche - 07340 Serrières - ☎ 04 75 34 00 08 - www.leparc07.com - gesl. za- en zo-avond, wo-♿ - lunch € 13 - € 19/26.* Aan het eind van een oprijlaan, vooraf-

gegaan door een poort, staan de gedekte tafels in de schaduw van de bomen. Er is keuze uit een dag-menu of een gastronomisch menu met streekgerechten zoals ravioli en charcuterie uit de Ardèche. Goede prijs-kwaliteitverhouding.

WAT MEER LUXE

Schaeffer – *D86 - 07340 Serrières - ☎ 04 75 34 00 07 - www.hotel-schaeffer.com - gesl. 4-18 aug., 24 okt.-4 nov., 2-17 jan., za-middag, zo-avond en ma - lunch € 24 - € 36/110.* Chic restaurant met een serre die uitkijkt op de hangbrug over de Rhône. Klassieke keuken en fraaie wijnkaart met côtes-du-rhône. Praktische kamers.

WINKELN

Norbert Chenevier – *7 pl. des Cordeliers - ☎ 04 75 33 40 55 - www.patisserie-chenevier.com - di-za 7.00-19.30, zo 7.00-19.00 u - gesl. half juli-10 aug. en ma.* Deze patisserie verkoopt allerlei luxebroodjes, waaronder pognes (brioches), en daarnaast specialiteiten uit de Ardèche, petitfours, bonbons, zelfgemaakt ijs en suikergoed (noga, zuurstokken enzovoort). Er is ook een tearoom bij.

SPORT EN ONTSPANNING

Wie de Ardèche in het ochtendlicht wil bewonderen, moet vroeg opstaan, maar de beloning is een adembenemend schouwspel.

Ardèche Montgolfières – *8 r. Boissy d'Anglas - ☎ 04 75 69 39 39 - www.ardeche-montgolfieres.fr - reserveren di-za 9.00-12.00, 14.00-19.00 u; dag. ballonvaarten - € 220 (kinderen € 180): 1 uur met luxepicknick en champagne.*

Montgolfières & Cie – *3 r. de Saint-Romain-d'Ay - 07290 Quintenas - ☎ 06 17 96 70 23 - www.montgolfieres-cie.com - dag. ballonvaarten (vanaf € 180).*